

Dosarul nr. 3ra-624/20

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (I. Secrieru)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ilan Șor împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității cu privire anularea deciziei,

împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 29 noiembrie 2018, Ilan Șor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității privind anularea deciziei.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Ilan Șor a relatat că la 30 octombrie 2018, în adresa Primăriei or. Orhei a parvenit decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din data de 19 octombrie 2018, prin care în urma examinării plângerii Platformei pentru Egalitate de Gen din 13 iunie 2018, s-a decis că, în acțiunile sale se constată instigare la discriminarea femeilor în sfera politică.

Reclamantul a susținut că, prin aceeași decizie i s-a recomandat să aducă scuze publice pentru declarațiile sexiste și instigatoare la discriminare folosind textul ”cer scuze pentru declarațiile mele sexiste și instigatoare la discriminarea femeilor în politică”.

Ilan Șor a menționat că nefiind de acord cu această decizie, la 08 noiembrie 2018 a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei din 19 octombrie 2018 ca fiind ilegală și contrară legii. Or, aceasta este afectată din punct de vedere procedural, fiind adoptată cu încălcarea termenului și procedurii stabilite, dar și lipsită de temeinicie.

Reclamantul consideră că, respectarea procedurii prealabile a fost justificată, dat fiind diversitatea soluțiilor instanțelor de judecată în acest sens.

Ilan Șor a indicat că la 28 noiembrie 2018 a primit răspunsul la cererea prealabilă, în care s-a menționat despre legalitatea deciziei și necesitatea contestării acesteia în instanța de judecată.

În susținerea ilegalității deciziei reclamantul a menționat că a fost omis termenul de examinare a plângerii.

Reclamantul a menționat că, la baza cauzei nr.111/18 privind pretinsa discriminare a politicianului Maia Sandu și în general a tuturor femeilor din Republica Moldova pe criteriu de sex, se află plângerea Platformei pentru Egalitate de Gen din 13 iunie 2018.

Conform art.15 alin.(1) al Legii 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, plângerea se examinează în termen de 30 de zile de la data depunerii, cu posibilitatea prelungirii termenului, care însă nu va depăși 90 de zile. Raportând termenii dați la caz, termenul de 30 zile de examinare a plângerii a expirat la data de 13 iulie 2018. Iar, în admiterea eventuală a prelungirii termenului dat, plângerea urma să fie examinată până la data de 11 septembrie 2018. Astfel, la caz se atestă depășirea termenului de examinare.

Prin urmare, reclamantul consideră că Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității urma să anuleze decizia din 19 octombrie 2018.

Ilan Șor a precizat că, pârâtul a admis încălcări a procedurii, or, conform pct.54 al Regulamentului de activitate a Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, la examinarea plângerii se invită părțile (petiționarul, reclamatul și, după caz, persoana interesată). Data și ora invitației se coordonează cu membrul raportor. Neprezentarea părților nu împiedică examinarea plângerii.

Prin instituirea procedurii date, legiuitorul a dat valență principiului asigurării dreptului la apărare, nefiind doar un drept iluzoriu și declarativ – pct.53, lit. e) al Legii nr.298 din 21 decembrie 2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, ci unul efectiv.

Astfel, prin omisiunea de a-l cita la ședința de audiere, contrar părții adverse, care a fost prezentă și și-a susținut plângerea, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a încălcat dreptul reclamantului la apărare.

În acest context, în opinia reclamantului Ilan Șor, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, care este un garant al protecției împotriva discriminării, asigurării egalității și restabilirii în drepturi a tuturor persoanelor, a devenit el însuși o sursă de discriminare.

Reclamantul a accentuat că, atât timp cât principiul contradictorialității guvernează procedura de examinare a plângerii, conform pct.53, lit. e) al Legii nr.298 din 21 decembrie 2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, explicațiile pe care le-a oferit în scris la 19 iunie 2018, pe marginea plângerii din data de 13 iunie 2018, nu pot substitui dreptul garantat de lege de a-și apăra poziția în propria cauză în cadrul ședinței de audiere.

Totodată, a remarcat că Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a atribuit Platformei pentru Egalitate de Gen în cauza nr.111/18, calitatea de petiționar. Însă, conform pct. 4 din Regulamentul de activitate a Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, petiționar este persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul, printr-o plângere, despre săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa.

Astfel, Platforma pentru Egalitate de Gen a introdus o plângere invocând pretinsa discriminare a Maiei Sandu și în general a tuturor femeilor din Republica Moldova, pe criteriu de sex, ceea ce prezumă că, se reclamă fapte de discriminare împotriva altora și nu a sa. Prin urmare, pentru Platforma pentru Egalitate de Gen nu poate fi reținută calitatea de petiționar, ci de persoană interesată.

Ilan Șor a relevat că nu contestă acțiunile Platformei pentru Egalitate de Gen referitor la sesizarea autorităților în domeniul protecției discriminării, aceasta fiind în limita sferei de interes. Dar, a susținut că fiecare persoană urmează să valorifice un drept pretins sau presupus al unui terț, respectând exigențele de natură procesuală și materială.

Așadar, reclamantul consideră că semnatarul plângerii nu a avut dreptul legal de a sesiza Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. Or, conform pct. 38 al aceluiași Regulament, plângerile se depun în nume propriu, în interesul altei persoane doar cu acordul acesteia, în interesul unui grup de persoane sau al unei comunități. Este de înțeles că, plângerea examinată conform deciziei contestate, este depusă nu în interesul semnatarului, ci în interesul unui terț.

Reclamantul a subliniat că, ONG-urile, precum și orice persoană fizică, pot fi titularii plângerii adresate Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, dar pentru aceasta este necesar să se conțină acordul persoanei în interesul căreia se înaintează sesizarea.

În continuare, a precizat că în materialele expediate de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nu a depistat vreun act care ar implica acordul politicianului Maia Sandu la depunerea plângerii de către semnatar, fapt dedus și din conținutul deciziei din 19 octombrie 2018. Mai mult, Platforma pentru Egalitate de Gen menajând interesele Maiei Sandu, a abordat lucrurile într-o formă voalată, descriind comportamentul reclamantului în plângerea depusă ca pe o discriminare față de toate femeile, lărgind nejustificat cercul potențialelor victime.

Totodată, Ilan Șor a accentuat că decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din data de 19 octombrie 2018, pe lângă faptul că este afectată în latura procesuală, aceasta este lipsită de temeinicie sub aspect substanțial.

În susținerea poziției date recurentul a relevat că, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a preferat să i-a în calcul prezumțiile numitului petiționar, care au fost răsturnate prin explicațiile scrise, fără a motiva preferința lor la adoptarea soluției în detrimentul probelor sale.

În aceeași ordine de idei, reclamantul a menționat că din momentul obținerii funcției de președinte de partid, a insistat asupra reformării ideologice a organizației politice, punând accentul pe promovarea reală în viața politică a femeilor, fiind înaintată Inna Popenco în funcție de candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016, Reghina Apostolova în calitate de candidat la funcția de Primar General al mun. Chișinău la alegerile locale din data de 20 mai 2018, Marina Tauber, care nu este căsătorită și nu are copii, la alegerile locale din sat. Jora de Jos.

Cu toate acestea, probele sale nu au fost luate în considerare, deși acestea răstoarnă stereotipul de instigare la discriminare a femeii în sfera politică.

În opinia sa, simplele declarații ale petiționarului, au o pondere mai mare decât faptele reale. Or, în contextul abordat, se demonstrează promovarea de către el a femeii în politică, fără a ține cont de statutul matrimonial, familial. Astfel, constatarea contrară a pârâtului este absurdă și lipsită de suport factologic.

Ilan Șor a solicitat anularea deciziei nr.111/18 din data de 19 octombrie 2018 a Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității ca fiind ilegală, contrară prevederilor legii, deoarece este afectată sub aspect procedural (ca efect al adoptării acesteia cu încălcarea termenului de examinare a plângerii și cu încălcarea procedurii stabilite) și în același timp afectată sub aspect material (substanțial) or, este lipsită de temeinicie.

Prin hotărârea din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Ilan Șor împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității privind anularea deciziei. S-a anulat ca ilegală decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea legalității din data de 19 octombrie 2018, cauza nr.111/18.

La 29 noiembrie 2019, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că conform art. 15 al al Legii 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, plângerea se examinează în termen de 30 de zile de la data depunerii, cu posibilitatea prelungirii termenului, care însă nu va depăși 90 de zile.

La examinarea plângerii, Consiliul are dreptul să solicite date și informații relevante de la persoanele despre care se presupune că au comis fapte discriminatorii. Sarcina de a proba că fapta în cauză nu constituie o discriminare revine persoanelor despre care se presupune că au comis fapta discriminatorie. La cererea Consiliului, persoanele juridice și persoanele fizice au obligația: a) să pună la dispoziția sa copiile actelor solicitate necesare pentru soluționarea plângerii; b) să ofere informații și explicații verbale și, după caz, scrise, în legătură cu faptele care formează obiectul plângerii. Toate datele, informațiile și documentele legate de acțiunile sau comportamentul discriminatoriu la care se referă plângerea

urmează să fie puse la dispoziția Consiliului în termen de 10 zile. Neprezentarea nejustificată a informațiilor solicitate de Consiliu se sancționează conform legislației în vigoare și este interpretată de Consiliu în defavoarea persoanei care nu prezintă datele solicitate. În urma examinării plângerii, Consiliul adoptă o decizie motivată cu majoritatea voturilor membrilor săi. Decizia Consiliului include și recomandări în vederea asigurării repunerii în drepturi a victimei și a prevenirii faptelor similare pe viitor. Decizia se aduce la cunoștința persoanei care a comis fapta discriminatorie și a persoanei care a depus plângerea în termen de 5 zile. Consiliul este informat în termen de 10 zile despre măsurile întreprinse. În cazul în care nu este de acord cu măsurile întreprinse de persoana care a comis fapta discriminatorie, Consiliul are dreptul să se adreseze unui organ ierarhic superior pentru a se lua măsurile corespunzătoare și/sau să informeze opinia publică. Deciziile Consiliului se publică pe pagina web a acestuia, respectând confidențialitatea datelor cu caracter personal. Dacă în timpul examinării plângerii se atestă săvârșirea unor fapte ce constituie contravenție, Consiliul remite organelor competente pentru examinare în fond procesul-verbal și materialele cauzei. În cazul în care faptele examinate conțin elemente ale infracțiunii, Consiliul expediază imediat materialele organelor de urmărire penală.

Conform normelor indicate supra, pârâtul are atribuția de a examina cererile în care se invocă discriminarea și să emită decizii în baza acestora în modul corespunzător, în virtutea art.15 al Legii 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, Consiliul dispune de un termen de 30 zile pentru emiterea unei decizii. Totodată, norma dată indică despre posibilitatea prelungirii termenului dat, termen care nu poate să depășească 90 zile.

Punctul 63 al Legii nr.298 din 21 decembrie 2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, statuează că, Consiliul deliberază în ședință închisă. Ședința de deliberare poate avea loc în aceeași zi sau la o dată ulterioară, stabilită de Consiliu, dar nu mai târziu de 5 zile de la data ședinței.

Astfel, instanța de apel a respins argumentele apelantului, precum că instanța de fond incorect a apreciat că termenul de examinare a plângerii constituie o condiție de formă a actului administrativ, depășirea căruia atrage după sine anularea actului, or, în textul hotărârii instanței de fond s-a făcut trimitere la „elementul de formă” al actului contestat. Or, un act administrativ presupune elementele de formă și de fond, elementele de formă se referă la procedura emiterii acestor acte, iar condițiile de fond la aspectul material al actului emis, adică temeinicia acestuia.

La caz, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a emis decizia contestată abia la data de 19 octombrie 2018, cu toate că plângerea a fost depusă la 13 iunie 2018, ceea ce denotă depășirea termenului de examinare a cererii/plângerii conform modului stabilit de lege.

Mai mult, în contextul celor expuse, instanța de apel a reținut că, în dosarul administrativ se conțin scrisorile pârâtului nr. 03/1035 și 03/1040 din 21 august 2018 adresate participanților procedurii, astfel fiind indicat că ședința de audiere fixată pentru data de 29 august 2018, ora 13.00 se amână pentru data de 07 septembrie 2018, ora 15:00, iar la data de 25 august 2018, petiționarii au depus supliment la plângere.

Ulterior, după ședința din 07 septembrie 2018 nu s-a stabilit nici o ședință de audiere a participanților, în contextul dat, reieșind din prevederile pct. 63 al Legii nr.298, prima instanță corect a concluzionat că termenul pentru deliberare și emitere a deciziei de către pârât nu a fost respectat.

În contextul celor enunțate, elementul de legalitate a actului administrativ stabilit de lege pentru pârât – termenul de examinare și de adoptare a hotărârii se constată încălcat.

Cu privire la alegațiile apelantului, precum că existau circumstanțe obiective, care au împiedicat soluționarea plângerii în termen, și anume că instituția a fost nefuncțională mai mult de 3 luni din cauza Parlamentului Republicii Moldova, care nu a desemnat membrii Consiliului, iar odată cu preluarea mandatului aceștia aveau de soluționat un volum mare de cauze pendinte, iar instanța de fond nu a ținut cont nici de faptul că Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității își desfășoară activitatea în ședințe ordinare, convocate cel puțin o dată pe lună, în situația în care 4 dintre membri nu activează permanent, depășirea termenului de examinare în anumite cauze poate fi reținut drept o circumstanță obiectivă, instanța de apel le-a respins, deoarece plângerea a fost depusă de către petiționari la data de 13 iunie 2018, iar decizia prin care această plângere a fost soluționată, a fost emisă abia la 19 octombrie 2018, adică după mai mult de 4 luni de la depunere, cu toate că Legea 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, la art. 15 prevede expres termenul maxim de 90 de zile pentru adoptarea unei atare soluții. Mai mult, nerespectarea termenilor de examinare a plângerii nu pot fi imputabile reclamantului, or, ultimul s-a conformat indicațiilor Consiliului și a depus la 11 iulie 2018 explicații pe marginea plângerii, iar apelantul nu a prezentat probe, care să justifice depășirea termenului.

Astfel, instanța de apel a conchis că concluzia primei instanțe este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea cauzei au fost constatate și elucidate pe deplin, iar cererea de apel este una neîntemeiată și pasibilă de respingere.

La 26 martie 2020, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a depus recurs împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a notat că Curtea de Apel Chișinău, la examinarea cauzei, a interpretat în mod eronat prevederile dreptului material sub unele aspecte.

În susținerea poziției date, recurentul a relevat că instanța de apel, eronat a concluzionat că în speță nu sunt aplicabile prevederile Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, dar prevederile Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, iar în consecință nu a aplicat legea care urma să fie aplicată. Totodată, instanța de apel eronat a concluzionat că faptele constatate de Consiliul nu se încadrează în elementele discriminării, în consecință eronat a aplicat dispozițiile art. 2 al Legii cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, și în final, eronat a concluzionat că declarațiile dlui Ilan Șor se încadrează în limitele libertății de exprimare, în consecință eronat a aplicat

dispozițiile art. 3 alin. (3) al Legii nr. 64/2010.

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a stabilit că aspectele sesizate caracterizează elementele constitutive ale instigării la discriminare. Astfel, odată instituită prezumția de discriminare, Consiliul a purces la examinarea acțiunilor și declarațiilor reclamantului în conformitate cu prevederile Legii cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012. Ori, acestea erau aplicabile, astfel precum au fost aplicabile și în cauza nr. 2ra-1214/19, atunci când Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul lui Nicolae Mihăescu (Marchel Mihăiescu Episcop de Bălți și Fălești), menționând că declarațiile acestuia (...ce va fi în următorii 4 ani, dacă la acest post să dirijeze țara 4 ani, să aspire un om care la 40 de ani nu are nici măcar familie, nici soț, nu a dat naștere la nici un copil...) nu se încadrează în limitele stabilite de Legea cu privire la libertatea de exprimare. Or, acesta reprezintă semnele instigării la discriminare pe criteriu de sex și statut matrimonial (pag. 5).

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a punctat că declarațiile dlui Ilan Șor examinate în contextul cauzei nr. 118/18, se încadrează în elementele instigării la discriminare. Astfel, recurentul a atenționat că în conformitate cu art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr.121/2012, instigarea la discriminare este o formă de discriminare, Consiliul fiind competent să se expună pe existența/neexistența unei astfel de forme.

Or, elementele constitutive ale instigării la discriminare sunt următoarele: existența unui comportament, prin care o persoană afișează o conduită intenționată (manifestat prin declarații inacceptabile despre rolul femeilor în politică în dependență de statutul matrimonial al acestora); cu scopul discriminării unei terțe persoane (îndemnul de a exclude din viața politică femeile necăsătorite fără copii); în baza unui criteriu protejat (sex și statut matrimonial).

Recurentul a precizat că, instanța de apel examinând legalitatea pe fond a actului administrativ emis de către Consiliu, a concluzionat că în speță nu există indicii discriminării directe sau indirecte, deși Consiliul nici nu a constatat aceste forme de discriminare.

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a punctat că, libertatea de exprimare poate face obiectul unor restrângeri, fapt expres prevăzut atât de legislația națională cât și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Deși, libertatea de exprimare este una din libertățile fundamentale ale omului, aceasta nu este una absolută și cuprinde uneori și declarațiile care deranjează sau șochează, acțiunile de discriminare nu se încadrează în această protecție. Libertatea de exprimare, poate și trebuie să fie restrânsă atunci când formele de exprimare a ideii, informației sau opiniei capătă forma unui comportament discriminator de natură să lezeze demnitatea unei comunități.

Astfel, declarațiile care îmbracă forma unui comportament discriminator sau aduc prejudicii oricărui grup social ar trebui să fie descurajate și condamnate. Mai ales, în cazul politicianilor și persoanelor publice care trebuie să fie conștienți că ceea ce spun ei are impact semnificativ, ținând cont de contextul în care se fac aceste declarații. Consiliul susține în continuare că declarațiile lui Ilan Șor nu se încadrează în limitele libertății de exprimare, dar reprezintă instigare la discriminare așa precum este prevăzut de Legea nr. 121/2012 cu privire la

asigurarea egalității.

În opinia recurentului, depășirea din motive obiective a termenului de examinare a plângerii reglementat la art. 15 al Legii nr.121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, nu poate duce direct la anularea actului administrativ emis. Or, această depășire nu încalcă niciun drept intimatului. La caz, termenul de examinare a devenit un tertip juridic care a fost folosit pentru anularea arbitrară a unei decizii legale în fond.

La 23 iunie 2020 Ilan Șor, reprezentat de avocatul Vadim Banaru a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 04 martie 2020.

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a recepționat copia deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău la data de 20 martie 2020.

În aceste circumstanțe, recursul declarat de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității la 26 martie 2020 se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde

de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan